

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/20/2019
Identifikačné číslo spisu: 4609010140
Dátum vydania rozhodnutia: 22.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4609010140.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Martina Piovarsyho v trestnej veci obvineného W. Z. pre obzvlášť závažný zločin úverového podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22. mája 2019 v Bratislave, o dovolaní obvineného W. Z. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo dňa 19. júla 2018, sp. zn. 4To/44/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného W. Z. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany (ďalej aj „prvostupňový súd“) z 5. apríla 2018, sp. zn. 2T/60/2009, bol obvinený W. Z. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 31. augusta 2006 v Topoľčanoch v pobočke Všeobecnej úverovej banky, a. s. Bratislava podal žiadosť o poskytnutie úveru typu Flexi hypo vo výške 199.163,51 eur (6.000.000,-Sk), ku ktorej okrem iných dokladov predložil potvrdenie Daňového úradu Nitra I. zo dňa 13. septembra 2006 o výške daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobia rokov 2004 a 2005, pričom uvedené potvrdenie obsahovalo nepravdivé údaje a bolo opatrené nepravým odtlačkom pečiatky daňového úradu, pracovníkmi VÚB banky, a. s. Bratislava pobočka Topoľčany bolo následne zistené, že predmetné potvrdenie nebolo vyhotovené pracovníkom Daňového úradu Nitra I., v dôsledku čoho VÚB banka, a. s. Bratislava dňa 19. septembra 2006 žiadosť o poskytnutie úveru zamietla, pričom v prípade jeho poskytnutia a nesplácania by bola VÚB banke, a. s. Bratislava spôsobená škoda vo výške 199.163,51 eur (6.000.000,- Sk),

Za to mu prvostupňový súd uložil podľa § 222 ods. 5 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1, § 42

ods. 1 Trestného zákona, za nezistenia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného zákona ani priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Trestného zákona, postupom podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona, za použitia § 39 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona prvostupňový súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona prvostupňový súd uložil obvinenému ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona prvostupňový súd zrušil výrok o treste uložený obvinenému W. Z. trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/2/2014, doručeným 20. novembra 2015, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajský súd v Nitre rozhodujúc o odvolaní obvineného W. Z. proti uvedenému rozsudku prvostupňového súdu uznesením z 19. júla 2018, sp. zn. 4To/44/2018, odvolanie obvineného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

II.

D o v o l a n i e

a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému uzneseniu Krajského súdu v Nitre podal obvinený W. Z. dovolanie prostredníctvom zvoleného obhajcu Mgr. Jozefa Oberta podaním z 30. októbra 2018, podaným na poštovú prepravu 21. januára 2019, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V podanom dovolaní obvinený vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu uviedol, že sa nestotožňuje s právnym názorom Krajského súdu v Nitre, ktorý v napadnutom uznesení konštatoval, že prvostupňový súd pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní postupoval podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich spôsob vykonania dôkazov, pričom sa nedopustil žiadnych takých závažných chýb, ktoré by mohli mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci alebo v ktorých by došlo k porušeniu práva na obhajobu.

Podľa právneho názoru obvineného sa Krajský súd v Nitre, ako aj Okresný súd Topoľčany vo svojich rozhodnutiach dopustili nesprávneho posúdenia zisteného skutku, keď sa obšírne zmieňujú o vykonaných dôkazoch, na ktorých postavili svoje právne úvahy v rámci hodnotenia dôkazov, avšak nevysporiadali sa s vyhodnotením jeho obhajoby.

Obvinený taktiež namietal posúdenie skutku oboma konajúcimi súdmi ako obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona, pretože podľa jeho názoru išlo len o prípravu na zločin podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona, keďže obligatórne náležitosti pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona neboli naplnené. Ak by obvinený mal spáchať predmetný skutok v štádiu pokusu, musel by sa dopustiť konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu a jeho konanie by vážne ohrozovalo záujem chránený Trestným zákonom.

Rovnako tak naplnenie obligatórnych náležitostí skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona vyžaduje uvedenie iného do omylu alebo využitie omylu iného v úmysle spôsobiť škodu na cudzom majetku. Škodou na cudzom majetku sa rozumie ujma majtkovej povahy, pričom pôjde nielen o zmenšenie majetku, ale aj o ušlý zisk. V základnej skutkovej podstate tohto trestného činu sa vyžaduje spôsobenie aspoň malej škody, pričom základom naplnenia skutkovej podstaty tohto trestného činu je vylákание úveru podvodným

konaním. Obvinený pritom svojim konaním nespôsobil poškodenému škodu ani ujmu majetkovej povahy.

Navyše, konajúce súdy sa podľa názoru obvineného nezaoberali tým, či tento konal v priamom úmysle nevrátiť prostriedky z poskytnutého úveru poškodenému v dohodnutých splátkach a nevyhodnotili konanie poškodeného, hoci na naplnenie subjektívnej stránky trestného činu úverového podvodu sa vyžaduje, aby páchatel' v čase poskytnutia úveru konal v úmysle vypožičané úverové prostriedky vôbec nevrátiť alebo ich nevrátiť v dohodnutej lehote alebo aspoň aby páchatel' konal s vedomím, že peniaze v dohodnutej lehote nebude môcť vrátiť a tým uvedie iného do omylu.

Obvinený v podanom dovolaní ďalej poukázal na to, že v predmetnej veci nedošlo ani len k uzatvoreniu úverovej zmluvy medzi obvineným a poškodeným, pričom konajúce súdy sa ani len okrajovo nezaoberalo skutočnosťou, aký vplyv by malo potvrdenie daňového úradu o výške daňovej povinnosti na rozhodovanie poškodeného v procese uzatvárania úverovej zmluvy, pričom u poškodeného existovalo nepochybne viacero súčasne splniteľných podmienok čerpania úveru obvineným. Rovnako tak sa konajúce súdy nevysporiadali ani s tým, že zo strany obvineného bol poskytnutý záloh pre prípad nesplácania úveru, ktorý by podľa hodnoty znaleckého posudku Ing. Ladislava Bakiča z 31. augusta 2006 postačoval na to, aby poškodenej finančnej inštitúcii nevznikla škoda, ak by realizovala výkon záložného práva podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k uvedenému obvinený poukázal na stanovisko generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 23. apríla 2007 pod č. 1/2007 k problematike trestného činu úverového podvodu, v rámci ktorého sa uvádza „ak žiadateľ o pridelenie úveru uvedie subjekt poskytujúci úver do omylu v otázke bonity klienta predložením nepravdivých či falošných potvrdení o príjme či zamestnaní, v dôsledku čoho k vyplateniu úveru nedôjde, takéto konanie žiadateľa o úver nemožno bez preukázania ďalších okolností posudzovať ako pokus trestného činu úverového podvodu. V takomto prípade je potrebné skúmať celkové majetkové pomery žiadateľa o úver, či v čase podania žiadosti o úver mal dostatok finančných prostriedkov na jeho riadne a včasné splácanie, prípadne či mohol dôvodne predpokladať, že úver nesplatí.“

V tejto súvislosti obvinený apeloval na dovolací súd, aby sa náležite vysporiadal so skutočnosťou, s ktorou sa nevysporiadali konajúce súdy, a to že obvinený konal v úmysle uviesť poškodeného do omylu predložením falošného potvrdenia príslušného daňového úradu, ktoré bolo opatrené nepravým odtlačkom pečiatky daňového úradu a obsahovalo tiež nepravdivé údaje o daňovej povinnosti obvineného, pretože v konaní nebolo preukázané, kto vyhotovil falošné potvrdenie a kto ho opatril falošnou pečatou daňového úradu. Konajúce súdy sa taktiež nevysporiadali s obhajobou obvineného v tom smere, že on mal iba podpisovať žiadosť o poskytnutie úveru sprostredkovateľovi, čo uviedol už v prípravnom konaní, počas ktorého výslovne poprel, že by predložil potvrdenie príslušného daňového úradu o výške daňovej povinnosti.

Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby dovolací súd postupoval v zmysle ustanovení § 386 a § 388 Trestného poriadku, aby zrušil napadnuté rozhodnutie alebo niektorý jeho výrok a prikázal súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa podaním z 29. marca 2019 vyjadril krajský prokurátor Krajskej prokuratúry Nitra (ďalej len „prokurátor“), ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že sa nestotožňuje so stanoviskom obvineného W. Z., podrobne uvedeným v písomnom vyhotovení dovolania, pretože dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu vo veci samej je určené len na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je určené na revíziu skutkových zistení súdov prvého a druhého stupňa.

Spochybňovanie subjektívnej stránky trestného činu, za spáchanie ktorého bol W. Z. odsúdený, podľa názoru prokurátora smeruje k revízii skutkových zistení súdu, pretože subjektívna stránka predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý sa navonok prejaví v jeho konaní a napokon po vyhodnotení dôkazov aj v obsahu skutkovej vety rozhodnutia. V tejto súvislosti prokurátor poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. mája 2016, sp. zn. 5 Tdo

18/2016, ktorým bolo podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté dovolanie v inej trestnej veci, ktorá je však skutkovo a právne totožná s predmetnou trestnou vecou a zdôraznil, že v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby dovolací súd uznesením odmietol dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a síce, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietat, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2014 - II.).

Obvinený v podanom dovolaní namietal hodnotenie dôkazov, nevysporiadanie sa s jeho obhajobou, resp. to, že konajúce súdy sa nezaoberali tým, aký vplyv by malo potvrdenie daňového úradu v procese uzatvárania úverovej zmluvy, ani s tým, že v predmetnej veci bol poskytnutý záloh pre prípad nesplácania úveru a taktiež s tým, že obvinený iba podpisoval žiadosť sprostredkovateľovi, pričom poprel, že by potvrdenie daňového úradu predložil priamo on. Všetky tieto námietky sú však tzv. námietkami skutkovými, t. j. námietkami vzťahujúcimi sa k správnosti a úplnosti zisteného skutkového

stavu, ktorý však dovolací súd pri dovolaní podanom obvineným nemôže v zmysle § 371 ods. 1 písm. i), časť vety za bodkočiarkou Trestného poriadku skúmať ani meniť. Skutkový prieskum by bol v dovolacom konaní možný len v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Obvinený v rámci tohto dovolacieho dôvodu namietal tiež nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku ako pokusu obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona, pretože podľa jeho názoru mal byť skutok správne právne kvalifikovaný len ako príprava na tento trestný čin. K tomu je potrebné uviesť, že prípravou na zločin je v zmysle Trestného zákona je také konanie, ktoré zatiaľ vyvoláva len vzdialené nebezpečenstvo, že nastane následok, ktorý je znakom skutkovej podstaty trestného činu, ktoré ešte nie je bezprostredne namierené proti objektu trestného činu. Ak sa konanie páchatel'a neobmedzuje už len na vytváranie podmienok na spáchanie trestného činu a páchatel' začne uskutočňovať konanie, ktoré je opísané v skutkovej podstate trestného činu a ktoré je už bezprostredne namierené proti objektu trestného činu a má viesť k následku uvedenému v zákone s úmyslom tento následok spôsobiť, ale následok nenastane, nejde už o prípravné konanie, ale o pokus trestného činu (porovnaj R 4/1987). O pokus trestného činu ide vtedy, ak už páchatel' vykonal všetko, čo od neho možno ako od páchatel'a trestného činu očakávať a mimo jeho vôle nedôjde k dokonaniu trestného činu, kdežto pri príprave ešte všetky tieto úkony nevykonal.

V predmetnej veci štádium prípravy na obzvlášť závažný zločin skončilo zaobstaraním si sfaľovaného potvrdenia daňového úradu. V momente, keď obvinený predložil toto potvrdenie v pobočke VÚB spolu so žiadosťou o poskytnutie úveru, jeho konanie už bezprostredne smerovalo k dokonaniu obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu, čo znamená, že jeho konanie už napĺňalo všetky znaky pokusu tohto trestného činu. Z uvedeného možno vyvodiť, že právna kvalifikácia skutku prvostupňovým, ako aj odvolacím súdom, bola správna a táto dovolacia námietka obvineného je nedôvodná.

V nadväznosti na nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku obvinený v podanom dovolaní poukazoval tiež na to, že svojim konaním nespôsobil žiadnu škodu. K tomu možno uviesť, že nakoľko konanie obvineného dospelo v rámci jednotlivých vývinových štádií trestného činu len do štádia pokusu, teda bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo, nemohol nastať ani následok predpokladaný príslušným ustanovením Trestného zákona, ktorým bolo v tomto prípade spôsobenie škody. Spôsobením škody by totiž už došlo k dokonaniu trestného činu úverového podvodu podľa § 222 Trestného zákona.

Napokon, pokiaľ ide o obvineným namietané nepreukázanie jeho úmyslu nevrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, vo vzťahu k tejto jeho dovolacej námietke je potrebné poukázať na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 39/2010, prijaté 14. júna 2010, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 3, roč. 2011, v zmysle ktorého „dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.“ Z uvedeného je zrejmé, že obvineným namietaný prieskum vo vzťahu k existencii jeho úmyslu spáchať predmetný trestný čin by bol možný opäť iba v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

V nadväznosti na uvedené možno uzavrieť, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku v predmetnej veci naplnený nebol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie je splnený dôvod dovolania predpokladaný ustanovením § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a z tohto dôvodu dovolanie obvineného W. Z. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.